

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiariam reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 4. De Græca editione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](#)

32
verò credibiliter Evangelium S. Matthæi, & Epistolam ad Hebræos, quia tunc, quando hi libri scripti erant, juxta Syriacè loquebantur Hebræi, conscriptos esse.

3. Hujus editionis non tantam quidem esse auctoritatem, quanta Latinæ & Græcæ conceditur, eò quod ob ritios naves meritò viris doctis displiceat, duplum tamen teste Menochio c. 16. proleg. utilitatem afferre, quod si licet & nostram vulgatam in multis stabiliat, & illum & quod adjunctos habeat titulos & inscriptiones varie quibus significatur, quid in novo Testamento in hujus illius Sancti festo, in veneratione Crucis, quadragesima jejunis alijs, commemoratione Fidelium Defunctorum legi soleat, atque adeò ad Ecclesiæ ritus stabilendos, confessionemque cum Romana Ecclesia ostendendam, contra Hæreticos juvet.

S. IV.

De Græca Editione.

Duplicis generis libri sacri hæc Græcâ lingua sunt scripti. Primò enim Originaliter totum novum Testamentum, exceptis Evangelij S. Matthæi, & S. Marcii, que Epistolâ S. Pauli ad Hebræos. ab ijs Apostolis vel vangelistis, quorum titulus præfigitur, est græco idioma conscriptum; cuius editionis, et si aliquot in locis ut ejus usus multum servire possit ad ambiguitates tollendis, nimirum Latinæ linguae inopia Græcæ fecunditatem esse non potuit.

Secundò dein omnes libri Hebræico aut Syriacemone conscripti, pariter in Græcum idioma translati à varijs scriptoribus, puta Aquila, Symmacho, Theomone, Origene, S. Luciano, Hesychio & alijs, quos inter omnes, uti ordine, ita & auctoritate septuaginta Interpres sua translatione antecesserunt, qui, teste Menochio, rario, Bellarmino & alijs, à Ptolemaio Philadelpho Aegypto sunt evocati; cum enim hic Rex locupletissime Bibliothecam instruxisset, & in hac etiam Judæorum doct

factos habere desiderasset, ab Eleazaro Pontifice septuaginta duos viros & senioribus Populi, legis, & linguarum Graecarum & Hebraicarum peritissimos, senos ex qualibet tribu impetravit; qui in eadem Basilica, vel, ut alij volunt, singuli in singulis cellulis inclusi, intra septuaginta duos dies totum vetus Testamentum ita verterunt, ut omnes plane ad verbum consentientes divino quodam miraculo sint reperi; unde manifeste colligitur, eos peculiari modo Spiritum Sanctum assistentem habuisse, &c., ut Bellarminus l. 2. c. 6. ait, non tam Interpretes, quam Prophetas fuisse. Ob quam causam etiam haec versio non modo ab Apostolis & Evangelistis frequenter citata, sed ab ipsa etiam Ecclesia Graeca semper, ab universali vero Ecclesia totis sexcentis annis pro authenticâ & vulgata est habita, habereturque etiamnum, si non quorundam Judaeorum vitio corrupta fuisse. Licet autem senarius numerus, juxta quam in singulis tribubus evocati sunt, duodecies multiplicatus septuaginta duos fuisse ostendat, brevitatis tamen & rotunditatis gratia, inquit Serarius c. 17. q. 7. prol. dicuntur tantum septuaginta fuisse, sicut apud Romanos olim Centumviri vocabantur, licet centum & quinque fuisse constet.

Porro ex his editionibus, aliquisque collectis Origines unum librum sic composuit, ut singulas paginas in sex columnas divideret, & in prima quidem textum Hebraicum Hebraicis literis, in secunda eundem textum Hebraicum Graecis literis, in tertia interpretationem Aquilæ, in quarta Symmachi, in quinta Septuaginta Seniorum, in Sexta Theodotionis interpretationem posuerit, atque haec volumina propter quatuor interpretationes tetrapla, propter sex columnas vero hexapla vocarit; & tandem postquam adhuc binas alias editiones in diversis columnis addidisset, octapla nominaverit.

§. V.

De Latina Editione.

Quam frequenter S. Scriptura ex Hebreo & Graeco idiomate in Latinum sit conversa, testatur S. Augustinus l. 2. de doctr. Christ. c. 11. dum ait, nullo modo eas numerari posse, eo quod

C